

Dato: 20. december 2010

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

1. Indledning

Udlændingesservice har den offentligretlige forsørgelse af asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold i Danmark¹. Forsørgelsen består i indkvartering, tildelelse af kontante ydelser eller kost i naturalier, nødvendig sundhedsbehandling samt iværksættelse af nødvendige sociale foranstaltninger.

Det er navnlig reguleret i serviceloven², hvilke sociale foranstaltninger herboende personer kan være berettiget til at modtage fra bopælskommunen. Kommunerne har pligt til at føre tilsyn med asylansøgerbørn/unge, der bor på et asylcenter i kommunen³.

Sundhedsloven⁴ og folkeskoleloven⁵ indeholder herudover bestemmelser om hjælp til herboende personer, der af forskellige årsager – eksempelvis sygdom eller handicap – har behov herfor.

Asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold i Danmark er ikke på samme måde som herboende personer berettiget til at opnå ydelser efter den nævnte lovgivning.

Det er Udlændingesservice, der med udgangspunkt i servicelovens bestemmelser og i samarbejde med kommunerne fastlægger niveauet for de sociale foranstaltninger, som kan iværksættes i forhold til asylansøgere.

Det er Udlændingesservice og indkvarteringsoperatørerne, der har ansvaret for at sikre, at kommunerne underrettes om asylansøgere, der har et væsentligt behov for at få iværksat sociale foranstaltninger.

Det er operatørernes social- og sundhedsfaglige personale, der i praksis foretager en vurdering af behovet for sociale foranstaltninger. Kommunerne skal underrettes i alle sager, hvor der vurderes at være behov for at iværksætte sociale foranstaltninger til børn⁶. Kommunen skal herefter træffe beslutning om, hvilken foran-

---

¹ jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1-3

² Lovbekendtgørelse nr. 1096 af 21. september 2010 om social service (serviceloven)

³ jf. servicelovens § 146

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 998 af 16. august 2010

⁶ jf. servicelovens § 154

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

staltning, der skal iværksættes. Udgifterne til foranstaltningerne afholdes over Udlændingesservices bevillinger på finansloven. Udlændingesservice har delegeret en del af de økonomiske og faglige opgaver til indkvarteringsoperatørerne. Indkvarteringsoperatørerne får således gennem grundtaksterne et beløb pr. asylansøger, der skal dække udgifter til visse sociale foranstaltninger. Andre sociale foranstaltninger – navnlig de, der knytter sig til helbredsmæssige forhold – finansieres af Udlændingesservice som en godkendelsesbelagt sundhedsydelse.

Disse retningslinjer indeholder en præcisering af, hvilke sociale foranstaltninger operatørerne i samarbejde med kommunerne kan iværksætte og afholde over grundtaksterne og hvilke foranstaltninger, som Udlændingesservice skal godkende og finansiere som godkendelsesbelagte social- og sundhedsydelser. Begrebet ”sociale foranstaltninger” skal i retningslinjerne forstås udvidende, idet serviceydelser til asylansøgere mv. efter både social-, sundheds- og folkeskolelovgivning omfattes af begrebet.

Retningslinjerne er disponeret på følgende måde: I afsnit 2 redegøres for, hvornår der kan iværksættes sociale foranstaltninger, og hvordan de finansieres. I afsnit 3-5 redegøres for de specifikke betingelser for iværksættelse af de forskellige foranstaltninger – personlig og praktisk hjælp, omsorg og pædagogisk arbejde med børn og specialundervisning – ligesom det afgrænses, hvilke der kan iværksættes af operatørerne over grundtaksterne. Afsnit 6 indeholder en beskrivelse af de særlige forhold, man skal være opmærksom på i forhold til personer, der opholder sig uden for centerregi. Afsnit 7 indeholder en nærmere beskrivelse af proceduren for operatørernes iværksættelse af foranstaltninger, der skal godkendes og finansieres af Udlændingesservice.

2. Hvilke sociale foranstaltninger kan iværksættes?

Der kan som udgangspunkt træffes afgørelse om iværksættelse af sociale foranstaltninger, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den pågældende persons behov.

Afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger skal træffes på et individuelt og konkret grundlag, hvor alle relevante forhold skal dokumenteres og vurderes.

Alle sociale foranstaltninger, der iværksættes, *skal* være afpasset den midlertidige status personen har som (afvist) asylansøger i Danmark. Foranstaltningerne skal derudover baseres på princippet om den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og skal tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger, herunder det forhold at den pågældende eventuelt skal vende tilbage til sit hjemland.

Sociale foranstaltninger kan først bringes i anvendelse over for asylansøgere mv., når alle eksisterende muligheder inden for indkvarteringsystemet er udtømt.

Der skal således altid foretages en vurdering af, om det er muligt at afhjælpe behovet for sociale foranstaltninger ved flytning til et specialcenter, der skal kunne rumme særlige persongrupper. Børnecentrene skal således bl.a. kunne rumme

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

uledsagede mindreårige asylansøgerbørn, mens omsorgscenteret skal kunne rumme omsorgs- og plejekrævende beboere.

Kan flytning til et specialcenter ikke afhjælpe det væsentlige behov for sociale foranstaltninger, afhænger det af foranstaltningens karakter, hvorvidt den skal finansieres af operatøren eller af Udlændingesservice.

Det er ikke muligt udtømmende at opregne, hvilke sociale foranstaltninger der kan iværksættes. Foranstaltningerne kan groft opdeles i 3 kategorier:

1. Personlig og praktisk hjælp,
2. omsorg og pædagogisk arbejde med børn og
3. specialundervisning.

I det følgende præciseres, hvad der forstås ved de 3 kategorier af foranstaltninger, ligesom der foretages en afgrænsning af, hvilke foranstaltninger der skal finansieres af henholdsvis operatørerne og Udlændingesservice.

3. Personlig og praktisk hjælp

Personlig hjælp og pleje (personstøtte) kan ydes til personer, der har betydelig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, og som ikke kan varetage nødvendige opgaver, jf. nedenfor. I vurderingen heraf skal indgå, i hvilken grad personen selv – eller eventuelt en samlever/ægtefælle/ familiemedlem – er i stand til at udføre de opgaver, som der søges om hjælp til.

Alle asylansøgere har pligt til at deltage i daglig rengøring mv. i forbindelse med centerdrift⁷. Hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i ”hjemmet” (hjemmehjælp) kan derfor kun ydes, hvis det individuelt og konkret vurderes, at personen ikke selv kan udføre opgaverne. Det er endvidere en forudsætning, at der ikke er andre personer i familien, der kan forventes at yde den fornødne hjælp til personen. Såfremt en eventuel samlever mv. yder omfattende hjælp til personlig pleje, skal der træffes en mere lempelig vurdering af, om den pågældende kan forudsættes også at yde praktisk hjælp. Inden iværksættelse af praktisk hjælp eller støtte skal det endvidere vurderes, om det er muligt at aktivere andre asylansøgere på centeret – herunder også familie – til at bistå i udførelsen af de praktiske opgaver⁸. Aktivering kan eksempelvis bestå i rengøring af andres værelser, indkøb for andre, vask af tøj eller madlavning eller instruktion i at udføre de nævnte opgaver.

Hvis der er tale om personlig og praktisk hjælp til personer med fysiske og/eller psykiske handicaps, skal der foretages en vurdering af, om et tilbud om hjælpemidler vil gøre personen mere selvhjulpnen i dagligdagen.

---

⁷ jf. § 21 i bekendtgørelse nr. 497 af 3. maj 2010 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl.

⁸ jf. § 23, stk. 1, nr. 4, og stk. 4, i bekendtgørelse nr. 497 af 3. maj 2010 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl.

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

Det er i udgangspunktet opgaveløsningen, der er afgørende for finansieringen. Hvis det er nødvendigt, at en sundhedsfaglig person udfører opgaven, finansieres udgiften som en godkendelsesbelagt ydelse af Udlændingeservice. I modsat fald er det operatøren, der skal finansiere udgiften. Godkendelsesbelagte ydelser vil i den forbindelse typisk være ydelser, som falder ind under sygehuslovgivningen og sygesikringsloven, der er karakteriseret ved at skulle udføres af sundhedsfagligt personale – eksempelvis sygeplejersker eller social- og sundhedsassistenter.

Udgifter til personstøtte og hjemmehjælp skal således som udgangspunkt afholdes af operatørerne, *medmindre* behovet udspringer af helbredsmæssige forhold, og det er *nødvendigt*, at opgaverne skal varetages af sundhedsfagligt personale. Om den nærmere afgrænsning henvises til eksemplerne i afsnit 3.1 og 3.2 nedenfor.

I den forbindelse skal det præciseres, at såfremt opgaven kan udføres af en person med en ikke-sundhedsfaglig baggrund, vil den omstændighed, at eksempelvis en sygeplejerske udfører opgaven, ikke automatisk betyde, at udgiften skal finansieres af sundhedsmidlerne. Kun hvis det i det konkrete tilfælde er *nødvendigt*, at en sygeplejerske eller en anden sundhedsfaglig person varetager opgaven, skal udgiften hertil finansieres af Udlændingeservice.

Der er dog ganske særlige tilfælde, hvor personlig og praktisk hjælp altid skal finansieres af Udlændingeservice over sundhedsmidlerne, idet omkostningerne forbundet hermed er uforudsigelige og typisk meget høje. Det drejer sig om følgende tilfælde:

- Personlig og praktisk hjælp til sulte- og/eller tørstestrejkende.
- Personlig og praktisk hjælp til personer, der er handicappede i en sådan grad, at de fremtræder hjælpeløse. Er de pågældende indkvarteret på omsorgscenter, kan der kun afholdes udgifter til hjælp, som ligger ud over, hvad centeret forudsættes at levere. Eksempelvis kan der ikke søges om dækning af udgifter til det faste personale på centret.
- Etablering af ganske særlige vagtordninger mv. i forhold til personer, der som følge af meget voldelig adfærd eller anden utilpasset adfærd ikke kan begå sig i indkvarteringssystemet, og hvor der ikke er grundlag for indlæggelse, frihedsberøvelse eller lignende.
- Ekstraordinær forflyttelse af voldelige personer til indkvarteringssteder uden for centrene, når det er af afgørende betydning af hensyn til varetagelse af de pågældende personers, personalets eller de øvrige beboeres sikkerhed på centrene, evt. kombineret med en vagtordning.

Operatørerne kan vælge at lade operatørens personale tage ekstravagter for at udføre opgaven i stedet for at anvende eksterne personer. I den forbindelse skal det dokumenteres, at der er tale om ”overarbejde”, der udføres uden for den pågældende medarbejders normale arbejdstid.

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

I afsnit 3.1 og 3.2 nedenfor angives eksempler på, hvilke former for personlig og praktisk hjælp, der som udgangspunkt skal finansieres af henholdsvis operatørerne og Udlændingeservice.

3.1 Eksempler på personlig og praktisk hjælp, der finansieres af operatøren

- Personlig hjælp til aktivering, indkøb, mv. til fysisk eller psykisk handicappede eller syge.
- Hjælp til og instruktion i nødvendige huslige gøremål – eksempelvis tøjvask, rengøring og madlavning – til personer, der slet ikke kan løse opgaverne.
- Hjælp til andre nødvendige gøremål – eksempelvis indkøb og påklædning – til personer, der slet ikke kan løse opgaverne.

3.2 Eksempler på personlig og praktisk hjælp, der finansieres af Udlændingeservice

- Hjemmehjælp eller hjemmesygeplejerske til eksempelvis personlig hygiejne, skift af bækken, sårrensning, skift af forbindinger m.v.
- Personlig hjælp til personer med alvorlige psykiske lidelser, der ikke kan fungere uden en støtteperson med sundhedsfaglig uddannelse.

4. Omsorg og pædagogisk arbejde med børn

Indkvarteringsystemet forudsættes også at kunne rumme sårbare børn og deres familier. Ønsket om at et asylansøgerbarn skal have det bedste fra professionel side, opfyldes ikke altid nødvendigvis ved at andre – eksempelvis støttepersoner – overtager forældreansvaret. Dette gør sig navnlig gældende i sager, hvor barnet skal udsendes af landet sammen med sin familie efter endeligt afslag på opholdstilladelse i Danmark.

Der kan imidlertid opstå behov for støtte til et sårbart asylansøgerbarn/unge eller en asylansøgerfamilie. Behovet for iværksættelse af omsorg og pædagogisk arbejde med børn/unge opstår typisk pga. samlivsproblemer, opdragelsesproblemer, sociale eller psykiske problemer, kriminalitet eller fysisk og psykisk sygdom.

Formålet med at iværksætte støtte til børn og unge er at give børnene de bedste muligheder for en fornuftig opvækst og udvikling under hensyntagen til deres situation her i landet.

Den støtte, der kan iværksættes, tager udgangspunkt i de foranstaltninger, som kommunerne yder efter serviceloven, og afgørelser herom træffes i tæt samarbejde med kommunerne. Serviceloven er en rammelov, der ikke anviser konkrete indsatser eller metoder, idet der herved tages højde for, at børns situationer er forskellige og kræver forskellige indsatser.

Støtten må i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en undersøgelse og vurdering af det enkelte barns/unges og familiens forhold – i form af handleplaner eller lignende. Handleplanen skal angive formålet med indsatsen, og hvorledes denne opnås. Handleplanen skal tillige angive indsatsens forventede varighed, særlige forhold vedrørende barnet eller den unge – herunder behandling, uddan-

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

nelse mv. Barnets eller den unges vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken.

Det skal altid sikres, at der i forbindelse med alle overvejelser anlægges økonomiske betragtninger, herunder

- hvilke alternativer er der, og hvad koster de? Er den dyreste løsning nødvendigvis den bedste – også i lyset af, at barnet eventuelt skal vende tilbage til hjemlandet sammen med sin familie.
- hvilke konsekvenser vil der være ved at vælge den billigere løsning?

Der må ikke tages *usaglige* økonomiske hensyn med den virkning, at udsatte asylansøgerbørn/unge ikke får den hjælp og støtte, som de har behov for.

Støtte kan iværksættes, når det må anses for at være *af væsentlig betydning af hensyn til et barns/unges særlige behov for støtte*. Det er således ikke ethvert behov, der kan udløse støtte. Der skal redegøres for, hvilke opgaver forældrene ikke magter at varetage, og hvorfor barnet har et særligt behov for støtte, som det er væsentligt at få dækket i kraft af en støtteforanstaltning.

Generelt skal der arbejdes på, at ydelser i form af støtte mv. i højere grad erstattes af en større indsats fra barnets forældre eller andre nære omsorgspersoner. Dette skal navnlig ses i lyset af, at hovedparten af asylansøgerne i centersystemet for tiden ikke vil opnå opholdstilladelse i Danmark, men skal rejse tilbage til hjemlandet. Den støtte, der kan iværksættes, kan være af forskellig karakter.

Der kan være tale om behov for støtte i ”hjemmet” med det formål at sørge for, at familien er i stand til at tage vare på barnet eller den unge. Opgaverne er mangeartede, idet det er den enkelte families behov, der bestemmer, hvorledes opgaverne løses. Støtten kan således være af pædagogisk karakter eller af praktisk art. Det kan endvidere være nødvendigt at etablere støtte i hjemmet med henblik på at overtage omsorgen for barnet i situationer, hvor forældrene ikke er i stand hertil.

Herudover kan der være tale om at iværksætte støtte til børn uden for ”hjemmet” i legestue, skole eller fritidsordning.

Støtte i ”hjemmet” eller i andet regi ydes af en person, der ansættes af operatøren. Det er således operatørerne, der udarbejder kontrakter og aflønner de pågældende. Det forudsættes, at der ansættes personale med de fornødne forudsætninger for arbejdet.

De foranstaltninger, der iværksættes som led i omsorg og pædagogisk arbejde med børn, finansieres af operatøren, når det vurderes, at behovet kan afhjælpes ved en indsats på centret eller i den legestue, skole eller fritidsordning, som det pågældende barn går i. Skolen, fritidsordningen m.v. kan både være centrets egne tilbud eller eksterne tilbud i eksempelvis kommunalt regi.

Omsorg og pædagogisk arbejde med børn finansieres af Udlændingeservice som en godkendelsesbelagt ydelse, når børn af bopælskommunen anbringes uden for hjemmet, eller såfremt der på kommunens foranledning etableres foranstaltninger,

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

der er et alternativ hertil. Dette gælder også foranstaltninger, der iværksættes af kommunen i centerregi som alternativ til en anbringelse – eksempelvis fordi barnet og familien står til udsendelse af landet.

I sager, hvor en kommunes undersøgelse fører til, at den mest formålstjenstlige foranstaltning er en anbringelse af asylansøgerbarnet eller den unge uden for ”hjemmet”, stiller serviceloven⁹ krav om, at kommunen skal udarbejde en handleplan. Dette gælder i alle anbringelsessager – både frivillige og tvangsmæssige.

I særlige tilfælde kan behovet for en anbringelse opstå så akut, at det efter serviceloven er tilstrækkeligt med en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen. Kommunen skal herefter snarest muligt udarbejde en egentlig handleplan.

Kommunens handleplan skal som udgangspunkt indhentes og foreligge på sagen i forbindelse med, at Udlændingetjenesten ansøges om afholdelse af udgiften til anbringelsen. Er der tale om anbringelse på institution, skal der vedlægges kopi af aftalen med institutionen, hvis en sådan foreligger. Ved plejeforhold skal ansøgningen vedlægges en kopi af plejeaftalen. Udlændingetjenesten finansierer kun udgifter, der er omfattet af kommunens kontrakt med institutionen eller plejefamilien.

De udgifter, som er forbundet med kommunens administration af sagerne – herunder tolkeudgifter – kan ikke afholdes af Udlændingetjenesten, men skal finansieres af kommunerne som led i den almindelige opgavevaretagelse, der følger af tilsynspligten¹⁰.

I forbindelse med en anbringelse af en uledsaget mindreårig asylansøger, vil den pågældende under anbringelsen fortsat være tilknyttet et børnecenter, og det vil være børnecentret, der søger om eventuel forlængelse af den sociale foranstaltning. Der vil således i en eller anden form fortsat være kontakt mellem den unge og børnecentret.

4.1 Eksempler på omsorg og pædagogisk arbejde med børn, der finansieres af operatørerne

- Støtte til eksempelvis madning, badning og pasning af småbørn, vask og påklædning af større børn samt hjælp til madlavning til børn.
- Støtte til pædagogisk stimulering af børn.
- Støtte til børnepasning til familier, hvor den ene forælder indlægges og hvor den anden forælder slet ikke kan tage vare på børnene.
- Støtte til børn, hvis forældre er psykisk syge.
- Støtte til forældre, der skal lære at sætte grænser for og opdrage deres børn.

---

⁹ jf. servicelovens § 50

¹⁰ jf. servicelovens § 146

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

- Højskole- og efterskoleophold til unge, såfremt opholdet ikke er et alternativ til anbringelse. Udlændingesservice skal godkende, at pågældende ikke opholder sig på centret.
- Skolefritidsordninger, der ikke er forbundet med ophold på specialskoler.

4.2 Eksempler på omsorg og pædagogisk arbejde med børn, der besluttet iværksat af kommunerne, og som finansieres af Udlændingesservice

- Familiepleje.
- Døgnpleje – evt. kun i dagtimer.
- Institutionsanbringelse.
- Højskole- og efterskoleophold til unge under 18 år, såfremt opholdet er et alternativ til anbringelse. Kommunens stillingtagen til alternativet til anbringelse skal vedlægges.
- Ophold på behandlingshjem.
- Ophold på familieinstitution – typisk i forbindelse med udredning af forældrenes forældreevne.
- PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning), hvor det er nødvendigt for valg af anbringelse eller anbringelseslignende foranstaltning.
- Støtte til børn i legestue/børnehave, der har fysiske eller psykiske handicaps eller lidelser.
- Støtte til familier, hvor kommunen efter undersøgelse af familiens forhold¹¹ har lagt til grund, at børn bliver udsat for omsorgssvigt eller overgreb.

5. Specialundervisning

Udgangspunktet ved undervisning af asylansøgerbørn er, at disse skal undervises på asylcentrenes skoler i overensstemmelse med undervisnings- og aktiveringsbekendtgørelsen¹².

Asylansøgerbørn, hvis udvikling kræver særlig hensyntagen eller støtte, *kan* gives specialundervisning i det omfang, der er mulighed herfor¹³. Særlige undervisningsordninger kan etableres for fysisk og psykisk handicappede asylansøgerbørn¹⁴.

---

¹¹ jf. servicelovens § 50

¹² Bekendtgørelse nr. 497 af 3. maj 2010 om undervisning og aktivering m.v. af asylansøgere m.fl.

¹³ jf. undervisnings- og aktiveringsbekendtgørelsens § 7, stk. 1.

¹⁴ jf. undervisnings- og aktiveringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

Operatørerne er ifølge de med Udlændingesservice indgåede kontrakter om vilkårene for driften af asylcentre mv. forpligtet til at tilbyde undervisning, der skal tage hensyn til det enkelte barns behov.

Behovet for specialundervisning kan skyldes flere ting. Der kan være tale om børn med specifikke eller generelle indlæringsvanskeligheder, elever med psykosociale problemer eller elever med meget grænseoverskridende eller udadreagerende adfærd. Herudover kan der være tale om børn med fysiske eller psykiske handicaps.

Generelt forudsættes operatørernes skoler at have en sådan rummelighed, at færrest mulige asylansøgerbørn henvises til specialundervisning. Specialundervisning kan kun iværksættes, hvis alle muligheder i almenundervisningen er udtømt. Hvis dette gør sig gældende, skal specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives efter individuelle vurderinger foretaget af PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning) eller tilsvarende vurderinger. Der skal i den forbindelse lægges vægt på arten og omfanget af elevens behov, størrelsen af de udgifter, der er forbundet med den påtænkte foranstaltning og kompleksiteten af den fornødne støtte.

Specialundervisning kan således kun iværksættes, hvis der er tale om helt særlige forhold for enkelte elever, som kræver en kvalificeret og målrettet indsats, som ikke umiddelbart kan forventes etableret på centerskolen med en ”almindelig” lærer, men kræver en særlig vejledning eller måske en særlig ressource.

Specialundervisning kan bestå i undervisning på et mindre hold – eksempelvis i særlige oprettede omsorgsklasser – eller i individuelt tildelte støttetimer i undervisningen.

Specialundervisning kan endvidere bestå i undervisning i amtslige eller kommunale specialtilbud. Er der eksempelvis tale om psykisk eller fysisk handicappede børn, ydes der typisk mere vidtgående specialundervisning på specialskoler uden for centersystemet. Børn, der er anbragt af kommunen, kan endvidere modtage specialundervisning i form af intern undervisning på anbringelsesstedet eller i et dertil knyttet dagbehandlingstilbud.

Specialundervisning finansieres af operatørerne, såfremt der er tale om børn med adfærds-, kontakt- og trivselsproblemer eller børn med generelle og specifikke indlæringsvanskeligheder, **og** såfremt specialundervisningen kan varetages på centrene skoler.

Egentlig specialundervisning kan ifølge folkeskoleloven kun varetages af seminarieuddannede lærere. Andet specialpædagogisk arbejde kan udføres af andre faggrupper.

Undervisning af børn med psykiske eller fysiske handicaps på specialskoler uden for centersystemet, finansieres af Udlændingesservice. Det forudsættes, at tilbud om en sådan specialundervisning eller specialpædagogiske tilbud sammensættes og tilrettelægges i samarbejde med opholdskommunen/amtet.

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

5.1 Eksempler på specialundervisning, der finansieres af operatørerne

- Specialundervisning på centrene af børn med adfærds-, kontakt- og trivselsproblemer eller børn med generelle og specifikke indlæringsvanskeligheder.
- Pædagogisk støtte til børn eller unge med adfærdsproblemer e.l. med henblik på at barnet kan fungere sammen med andre børn og voksne i legestue, skole, fritidsordning mv.
- Indkøb af særligt undervisningsmateriale til brug for eksisterende undervisning.
- Etablering af særlig omsorgsklasse m.v. i medfør af undervisnings- og aktiveringsbekendtgørelsens § 7, stk. 1.
- Etablering af særlig undervisningsordning for fysisk og psykisk handicappede børn i medfør af undervisnings- og aktiveringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

5.2 Eksempler på specialundervisning, der afholdes af Udlændingesservice

- Specialundervisning af psykisk og fysisk handicappede børn, der ikke kan varetages af operatørerne – eksempelvis specialskoleundervisning for døve, blinde eller autister.
- Specialpædagogisk bistand – eksempelvis specialbørnehave
- Undervisning på anbringelsessted.
- PPR (pædagogisk og psykologisk rådgivning) eller tilsvarende undersøgelse, hvor det er nødvendigt for vurdering af behovet for specialundervisning.

6. Ydelser i forbindelse med ophold uden for center

Drejer ansøgningen sig om, at ansøger skal bo uden for centret, f.eks. anbringelse på en institution, skal der som udgangspunkt tages stilling til, hvorvidt den pågældende og/eller forældremyndighedsindehaveren skal bibeholde eventuelle kontante ydelser fra Udlændingesservice.

Det er derfor væsentligt, at Udlændingesservice modtager oplysninger fra centrene i de konkrete sager om følgende:

- Er der vederlagsfri kostordning på det nye opholdssted, eller modtager ansøger penge til kost?
- Modtager ansøger på opholdsstedet øvrige ydelser, f.eks. i form af lommepenge, tøjpenge, aktivitetspenge mv.? Hvor meget modtager ansøgeren?

Centret skal anføre oplysningerne i punkt 12 i ansøgningsskemaet.

Retningslinjer for iværksættelse af sociale foranstaltninger i forhold til asylansøgere mv.

7. Ansøgning om godkendelse af foranstaltninger, der skal finansieres af Udlændingesservice

Såfremt operatørerne på baggrund af ovenstående retningslinjer vurderer, at den foranstaltning, der skal iværksættes, skal finansieres af Udlændingesservice, skal godkendelse søges hos Udlændingesservice.

Ansøgningskemaet vedrørende sociale foranstaltninger findes på Udlændingesservices hjemmeside: www.nyidanmark.dk. Klik på ”blanketter” øverst på hjemmesiden. Under ”vælg emne” vælges ”asyl” og under ”vælg underemne” vælges sundhedsbehandling.

Det skal angives i ansøgningskemaet, hvilken foranstaltning der søges om – herunder om der søges om forlængelse af en allerede iværksat foranstaltning. Der skal redegøres for, om der foreligger alternativer til det ansøgte, og hvilke konsekvenser, der vil være forbundet med at vælge alternativet frem for den foranstaltning, der søges om.

Det skal endvidere angives, hvor mange timer, dage mv. som den søgte foranstaltning forventes at strække sig over. Herudover skal der anføres en pris for foranstaltningen og dato for iværksættelse heraf, ligesom der skal angives en begrundelse for, hvorfor den søges iværksat.

Der skal endvidere vedlægges relevant dokumentation – se nærmere herom under de enkelte foranstaltninger under afsnit 3-6 – eksempelvis handleplaner, PPR-udredninger, sygejournaler, kommunale afgørelser mv.

Det er en forudsætning for iværksættelse, at der foreligger en godkendelse fra Udlændingesservice. Godkendelse kan således som udgangspunkt ikke indhentes efterfølgende. Kun i helt særlige og akutte tilfælde kan en allerede iværksat foranstaltning godkendes efterfølgende.

Udlændingesservice har fastsat følgende servicemål for behandlingen af ansøgninger om sociale foranstaltninger:

- Hastesager behandles om muligt inden for 5 arbejdsdage. Er det nødvendigt med endnu kortere sagsbehandling, skal Udlændingesservice telefonisk oplyses herom. I sådanne sager vil der mundtligt aftales en sagsbehandlingstid. Det forudsættes, at sagen er tilstrækkelig oplyst.
- Andre sager behandles inden for 30 dage. Dette forudsætter, at sagen er fuldstændig oplyst.